
En god samvittighets pakt med Gud

1. Pet. 3, 21

Rolf Myrland

Grunnvollen	2	Kaste fra seg, lide skipbrudd	7
Dåpen - en god samvittighets pakt med Gud	2	Troens hemmelighet	7
Samvittigheten	2	Brennemerket samvittighet	8
Med en ren samvittighet	2	Uren samvittighet	8
Min fred gir jeg eder	3	Fullkommen etter samvittigheten	8
Med all god samvittighet	3	Døde gjerninger	9
Uskadd samvittighet	3	Synder på samvittigheten	9
Samvittighetens vitnesbyrd	4	Renset fra en ond samvittighet	10
Jeg lyver ikke	4	Trøst i god samvittighet	10
For samvittighetens skyld	4	Finne seg i sorger	10
Gjøre seg samvittighet	5	Alltid rede til å forsvare	11
En annens samvittighet	5	Samvittighetsanstøt	11
Vår ros	5	Lyd eders veiledere	11
Sett oss på prøve	6	Samvittighetsløs - skamløs	12
Åpenbar for samvittighetene	6	Personlig	12
En god samvittighet	7		

ORDETS LYS

“En god samvittighets pakt med Gud”
er lastet ned fra www.ordetslys.org.

GRUNNVOLLEN

Den som ser dybdene i å ha fått sine synder tilgitt ved troen på Jesu sonoffer for sin synd, og har fått ham som grunnvoll for livet, har ikke lenger et likegyldig forhold til ham. Han har begynt på et helt nytt liv - det gamle er forganget, se alt er blitt nytt! Dette nye liv kommer fram i den som drikker av det vann Jesus vil gi, det "blir i ham en kilde med vann som veller fram til evig liv" (Joh. 4, 14). Det er dette livet Guds ord taler om, og som dette heftet handler om.

Hver for oss skal vi vokse opp til Jesus Kristus som hode og Herre for lemmene. De troende skal tjene hverandre til oppbygging i kjærlighet, inntil vi alle når fram til enhet i tro på Guds Sønn og i kjennskap til ham (Ef. 4, 11 - 16). Enheten tiltar jo mer vi lærer Jesus å kjenne, han som ble fattig for å gjøre oss rike, han som gav sitt liv for at vi skulle få del i det evige liv. Bare ved å leve et personlig liv i troskap mot ham, kan sann enhet og liv etter Guds vilje vokse fram. Håpet med dette heftet er å fremme slik vekst, og stanse for hva Bibelen sier om et liv i en god samvittighets pakt med Gud.

Det er viktig å lære Guds ord og hans vilje mer å kjenne, så enhver kan vekkes til selv å prøve hva som er Guds vilje; det gode og velbehagelige og fullkomne (Rom. 12, 2), og vokse i nåde og kjennskap til vår Herre og Frelser Jesus Kristus (2. Pet. 3, 18). Det er Guds vilje at vi ikke skal være umyndige og la oss kaste og drive om av ethvert lærdoms vær ved menneskenes spill og kløkt i villfarelsens kunster (Ef. 4, 14). Meningen er at vi, hver enkelt, alltid skal stå fullkomne og fullvisse i all Guds vilje (Kol. 4, 12).

DÅPEN - EN GOD

SAMVITTIGHETS PAKT MED GUD

Mange kjenner Jesu ord: "Den som tror og blir døpt skal bli frelst; men den som ikke tror skal bli fordømt" (Mark. 16, 16).

Det står i 1. Pet. 3, 21 om: ".... dåpen. Den er ikke en anleggelse av kjødets urenheter, men en god samvittighets pakt med Gud, ved Jesu Kristi oppstandelse". Betydningen av ordet i Markus blir altså: **Den som tror og inngår en god samvittighets pakt med Gud skal bli frelst.** Dette gir en mening som bør vekke oss opp for hvor viktig denne gode samvittighets pakt med Gud er for oss som tror. Dåpen er ikke avleggelse av kjødets urenheter - men vi står ikke lenger i gjeld til kjødet! Vi som er døpt til Kristus Jesus, ble døpt til hans død, for at vårt gamle menneske skulle begraves, og at vi, slik Jesus ble oppreist fra de døde, nå skal leve et nytt liv, så vi ikke mer skal tjene synden (Rom. 6, 3 - 6).

Synd er lovbrudd (1. Joh. 3, 4), brudd på de lover som er skrevet i våre hjerter: "idet også deres samvittighet gir sitt vitnesbyrd, og deres tanker innbyrdes anklager eller også forsvarer dem - på den dag da Gud skal dømme det skjulte hos menneskene etter mitt evangelium ved Jesus Kristus" (Rom. 2, 14 - 16). Paulus bruker her ordene: hjerte, samvittighet, tanker og det skjulte hos mennesken, i samme sammenheng, om hverandre. Det må ikke splittes opp, hvis vi skal kunne forstå rett hva Guds ord sier om disse ting. Han skriver her om dem som ikke kjenner loven. I større og dypere grad gjelder det samme for den som kjenner loven, og enda mer for den som drives av Guds Ånd.

Man føres vill hvis man setter noe i stedet for et liv i en god samvittighets pakt med Gud, etter det han virker i ens hjerte og sinn. Man vil da lett kunne ledes på avveie av forskjellige lærdoms vær og bli ledet av sterke menneske-ånder. Det er viktig å kjenne til hva Guds ord sier, så vi ikke rokkes fra vår faste stand, men forblir trofaste mot ham som vi ble døpt til en god samvittighets pakt med. "Er Kristus blitt delt? var det Paulus som ble korsfestet for eder, eller var det til Paulus' navn I ble døpt?" (1. Kor. 1, 13). Nei, vi hører ingen andre enn Jesus Kristus til (1. Kor. 3, 21 - 23). Det er overfor ham vi skal være tro, i den gode samvittighets pakt. Ved Ordet får Ånden påvirke og prege vår samvittighet. Vi er døpt til troskap mot den.

SAMVITTIGHETEN

Samvittigheten er en betegnelse (sammen med hjerte, tanke, sinn og ånd, etc.) på det "instrument" der Gud gir til kjenne om det vi gjør behager ham, eller ikke. Alle mennesker har en samvittighet. Men den kan være skadet, ja til og med død. En ren samvittighet godkjenner ikke annet enn å gjøre Faderens vilje, så langt man er seg bevisst hva Faderens vilje er. "Derfor sier Skriften: Våkn opp du som sover, og stå opp fra de døde, og Kristus skal lyse for deg. Se derfor til hvorledes I kan vandre varlig, ikke som uwise, men som vise, så I kjøper den beleilige tid; for dagene er onde. Derfor, vær ikke dårer, men forstå hva Herrens vilje er!" (Ef. 5, 15 - 17). Kristenlivet er en varlig vandring i en verden med onde dager, i visdom og forstand på hva Herrens vilje er, i streben etter hellig ferd og gudsfrykt. Slik vokser man i nåde og kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus, for mer å likedannes med hans bilde (2. Pet. 3, 11; 18. Rom. 8, 29).

En skadet samvittighet sløves og blir likegyldig overfor dette store og høye kall. Med en uskadd samvittighet er man alltid våken for den Hellige Ånds virkninger. Man er i frykt og beven; frykt for å gjøre Gud imot, frykt for ikke å ha hans velbehag over tanker, ord og gjerninger, frykt for å gjøre noen urett eller skade. Når Ånden taler om å rense seg selv, erkjenne og be om tilgivelse, vil samvittigheten skades om man ikke er tro. Det gjelder å få åpne øyne for Guds ord om dette - så vi mer kan våke, så Kristus lyser for oss. Da kan alt komme i rette skikk i dette klare lys, så vi ikke skal vandre i mørket. "For I var fordem mørke, men nu er I lys i Herren; vandre som lysets barn - for lysets frukt viser seg i all godhet og rettferdighet og sannhet - idet I prøver hva som er velbehagelig for Herren, og ha intet å gjøre med mørkets ufruktbare gjerninger, men refs dem heller!" (Ef. 5, 8 - 11). Uten ren samvittighet vil mørket i større eller mindre grad få råde. Selv med en ren og god samvittighet kan man stadig finne mer å rense seg fra, så lysets frukt mer og mer kommer fram.

MED EN REN SAMVITTIGHET

"Jeg takker Gud, som jeg fra mine forfedre av tjener med en ren samvittighet ...." (2. Tim. 1, 3). Paulus hadde fra sine forfedre av tjent Gud med en ren samvittighet. Han hadde tidligere forfulgt de kristne. Hans samvittighet sa ham den gang at de hadde en farlig lære og førte folket vill. Den ble preget av det miljø han vanket i, og den lære fariseerne og de skriftlærde hadde. Han var trofast mot sin samvittighet, til han fikk annet lys, da Kristus begynte å lyse for ham på veien til Damaskus.

Med den iver han før hadde forfulgt de kristne, begynte han nå å forkynne evangeliet om Jesus og arbeide for å fremme enfoldig troskap mot ham. Samvittigheten var kommet under den Hellige Ånds innflytelse. Hans troskap mot samvittigheten var ikke foran-

dret, men han hadde fått et nytt hjerte og en ny Ånd, en ny overbevisning, en “ny samvittighet”.

Samvittigheten bevarte han ren og tjente trofast sin Herre og Mester i godt rykte og ondt rykte, stemplet som forfører, men dog sanntru, i ære og vanære, under forfølgelser og når de priste Gud for ham. Han hadde Kristi kjærlighet, den som utholder alt, tåler alt, som bærer i seg all langmodighet og saktmodighet, den visdom som er full av barmhjertighet og gode frukter. Samvittigheten talte til ham ved Ånden, så han kunne finne sitt liv og miste det, finne det som ikke behaget Gud, som ikke var etter Jesu forbilde. Han bar med seg i legemet Kristi død, som han var døpt til (2. Kor. 4, 8 - 12 og Rom. 6, 3). Det var denne død som virket i Jesus når han sa: “Skje ikke min vilje, men din!” Det er å la sin egen vilje gå til grunne, for å gjøre den himmelske Faders vilje (Matt. 16, 24). Egenviljen dør. Guds vilje skjer.

Samvittigheten vil, når man er trofast, bli mer og mer følsom og hørsom, mer og mer vår for Åndens virkninger. Paulus’ vitnesbyrd var at han tjente, og fra sine forfedre av hadde tjent Gud, med en ren samvittighet. Paulus’ liv bestod ikke i lydighet mot Peter. Heller ikke mot Johannes eller Apollos. Han tjente **Gud** med en ren samvittighet. Ikke rart han takker Gud når han hadde det sånn!

MIN FRED GIR JEG EDER

“Fred etterlater jeg eder, min fred gir jeg eder; ikke som verden gir, gir jeg eder. Eders hjerte forferdes ikke og reddes ikke!” (Job. 14, 27).

Den fred verden gir er ustabil. Man kan ha fred med sine medmennesker så lenge alle er fornøyde og livet byr på medgang. Om man forgår seg, kan man også ha en slags fred hvis ikke samvittigheten “forstyrres”. Den kan være så skadd at man ikke merker dens tale, eller man greier å fortrenge den og finne gode unnskyldninger for det man gjør.

Men Jesus gir oss sin fred, den som ikke er lik den fred verden gir. “Da vi nu altså er rettferdiggjort av troen, har vi fred med Gud ved vår Herre Jesus Kristus, ved hvem vi har fått adgang ved troen til denne nåde i hvilken vi står, og vi roser oss av håp om Guds herlighet; ja, ikke bare det, men vi roser oss også av våre trengsler, for vi vet at trengselen virker tålmodighet, og tålmodigheten et prøvet sinn, og det prøvede sinn håp, og håpet gjør ikke til skamme, fordi Guds kjærlighet er utøst i våre hjerter ved den Hellige Ånd som er oss gitt” (Rom. 5, 1 - 5).

Vi blir rettferdiggjort uforskyldt av nåde, ved tro, som en Guds gave (Ef. 2, 8 - 9). Vår syndskyld slettes ut ved Jesu blod som soning for alle menneskers synd. Den som sørger over sin synd og ber Gud om tilgivelse, han får del i denne fred og en god samvittighet. Skal freden bevares, må man alltid forbli i Guds vilje. Den urett man tidligere har gjort, må man så langt som mulig erkjenne og gjøre godt igjen - slik det skjedde med Sakkeus. Den dag han gjorde opp med sin fortid, sa Jesus: “Idag er frelse blitt dette hus til del”.

Deretter består vandringen med Jesus i alltid å bevare en uskadd og ren samvittighet. Ved troskap bevares freden uavbrutt, man vandrer i Åndens ledelse, man vandrer i lyset. Om man svikter, må man være våken for samvittighetens tale, så man erkjenner og ber om tilgivelse for det gale man har gjort, overfor Gud og eventuelt for mennesker. Så kan man igjen legge all vinn på å vandre i troskap mot det lys vi til enhver tid har over Guds vilje. Ved sådan

vandring, bevares man i den fred Jesus etterlot seg. Den fred som overgår all forstand, fordi man er forlikt med Gud og har god samvittighet.

MED ALL GOD SAMVITTIGHET

“Brødre! Med all god samvittighet har jeg ført mitt levnet for Gud inntil denne dag” (Ap. gj. 23, 1).

Vi ser Paulus her bruker sin gode samvittighet for Guds åsyn som fundament for sin frimodige virksomhet for sin Herre og Mester. Men dette ble ikke tålt av tidens skriftlærde og ledere. De tålte ikke at noen hadde samvittighet til å gå utenom deres egne oppsatte normer og læresetninger. Vi ser i neste vers at ypperstepresten ber en tjener om å slå Paulus på munnen. Men Paulus svarer ham: “Gud skal slå deg, du kalkede vegg!”

Paulus visste han hadde all god samvittighet for Gud. Det var nok for ham å vite det. Hva ypperstepresten eller andre måtte mene, var i denne sammenhengen uinteressant. Når noen ikke respekterte hans samvittighets vitnesbyrd for Gud, forstod han at det bare var en kalket vegg, et livløst skall, en ytre embetsdrakt eller tittel. Sant liv er nettopp et liv virket av Gud i troskap mot samvittighetens tale til den enkelte. Bare dette var interessant for Paulus, bare dette var ekte liv for ham. Slik bør også vi se det!

Om noen vil slå oss på munnen eller på annen måte tilintetgjøre vår samvittighets vitnesbyrd, eller mangler respekt for dette, så bør dette klart fortelle oss at vi står overfor en kalket vegg - en død fasade, uten sans for sant og ekte liv virket ved troskap mot Gud med all god samvittighet for hans åsyn.

Treet kjennes av fruktene. Man kan nok vitne om at man har god samvittighet, uten at det er sant. Man kan ha rike talemåter, man kan være manges yndling og ha navn av å leve - men være død. Om man søker sitt eget, eller søker å tekkes mennesker, da er man ikke Kristi tjener (Gal. 1, 10). Paulus bekjente seg til en ren og god samvittighet, og han bestod prøvene han kom i. Han forble i kjærlighet, dess mindre han ble elsket. Han la selv vinn på ikke å gå noen for nær, ikke ødelegge noen eller gjøre noen urett. Han var i skrupelighet blant sine medbrødre. Han fulgte Jesus i det lave, som alles tjener og trel, han stod i gjeld til både vise og uvise. Livet viste at hans vitnesbyrd var sant.

USKADD SAMVITTIGHET

“Derfor legger jeg selv alltid vinn på å ha en uskadd samvittighet for Gud og mennesker” (Ap. gj. 24, 16).

Paulus’ trang var alltid å ha en uskadd samvittighet overfor Gud og mennesker. Han formaner: “Enhver av oss være **sin neste** til behag, til hans gagn, til oppbyggelse. For Kristus levde heller ikke seg selv til behag...” (Rom. 15, 2 - 3). Slik har alle det, som vil følge i Jesu fotspor. Paulus formaner til å være ømhjertet i broderkjærligheten, kappes om å hedre hverandre, til å bære de svakes skrupeligheter, til å være langmodig mot alle, til å strebe etter det som tjener til fred og innbyrdes oppbyggelse. Han formaner de troende til å utvise det samme sinn som var i Kristus: bringe trøst, kjærlighetens husværelse, Åndens samfunn, medfølelse og barmhjertighet (Fil. 2, 1 - 2). Ved slik god ferd i visdoms sakt-modighet bevarte han en uskadd samvittighet også for mennesker.

Paulus' samvittighet ble formet etter Jesu forbilde. Han gjorde seg ikke til herre over noens tro - tvert imot. Han respekterte fullt ut andres tro, enten den samsvarte med hans egen samvittighet eller ikke. Kjærligheten drev ham til alltid å søke sin nestes beste. Med slik ferd hadde han en uskadd samvittighet både for Gud og mennesker.

Noen mener at en leder bare står ansvarlig overfor Gud, og kan behandle andre etter forogdtbefinnende. Slike har en skadet samvittighet. Paulus var ikke slik. Noen tillater seg det utroligste i sin omgang og behandling av sine medbrødre! Man kan ringeakte, dømme og plassere andre, uten at samvittigheten melder fra at man gjør grov urett.

Som hyrde skal man være forbilde. I hva? Jo, i ikke å dømme i motiver og forhold som ikke er åpenbare, i å unnskyldte og tale vel om, ta alt opp i beste mening, men selv tåle kritikk og takke for formanings og akte andre høyere enn seg selv. Dette bør samvittigheten tale kraftig om, så man virkelig er mønster! Man er nok ingen sann hyrde om man ikke selv tåler et sannhets ord, men samvittighetsløst omtaler slike som gir kjærlig formanings med onde og grufulle ord, i stedet for å ta formanings og rettledning vel opp.

Ja, virkelig ble Paulus den han var, fordi han ikke bare la vinn på å ha en uskadd samvittighet overfor Gud, men også overfor mennesker. Disse ting kan ikke adskilles - ellers farer man vill fra Messiasens fotspor. Vandrers man i dette, farer man ikke vill!

SAMVITTIGHETENS VITNESBYRD

"De viser at lovens gjerning er skrevet i deres hjerter, idet også deres samvittighet gir sitt vitnesbyrd, og deres tanker innbyrdes anklager eller også forsvarer dem - på den dag da Gud skal dømme det skjulte hos menneskene etter mitt evangelium ved Jesus Kristus" (Rom. 2, 15 - 16).

Dette står om dem som ikke kjenner Gud og Guds lov. Også disse har en samvittighet der loven er skrevet ned, og de skal dømmes en dag ut fra om den anklager eller forsvarer dem. Dette vil Gud vite å dømme fullkomment rettfærdig.

Men for oss som kjenner loven - og hva mer er, kjenner Jesus og har fått den Hellige Ånd til veileder for å minne oss om det Jesus og apostlene og profetene har talt - også vi skal dømmes etter vår samvittighet, etter det vitnesbyrd den gir.

Nå her i livet går det nok an å overse samvittighetens vitnesbyrd. Det går an å bli "rund", så det lite er av selvransakelse og ettertanke, av personlig anger, selverkjennelse og bekjennelse av feiltrinn og mangel på visdom. Men det kommer en dag da dette ikke lenger kan skjules - da samvittigheten fritt ut skal gi sitt fullkomne vitnesbyrd, da den uskadd skal holde fram sannheten etter det lys vi etter tiden burde hatt. Hvilket alvor! Dette burde virkelig vekke oss til å vandre i frykt i vår utlendighets tid (1. Pet. 1, 17 - 19). I disse vers leser vi om Jesu dyre blod som har løskjøpt oss fra vår dårlige ferd som var arvet fra våre fedre. Dette blod har runnet forgyves, om vi fortsetter i vår dårlige ferd, og er likegyldige med Åndens tale i vår samvittighet.

Det ligger så nær å bli overfladisk, bli likegyldig med hva man sier om medmennesker, likegyldig med tankene, med å gi rom for bekymring og utakknemlighet, med misnøye og krav til andre, utålmodighet, hissighet, ja, hor og urenhets. Vi vet jo at alt slikt skal være langt borte fra oss; utukt, baktalelse, skrik og spott. Minner

Ånden oss i vår samvittighet straks vi kommer i fristelse? Eller gir vi etter og gir synden rom?

Nå kan vi overse samvittighetens tale. Men en dag skal den tale fritt - da hjelper det ikke med unnskyldninger. Da står sannheten der. "Dersom en mener at han er en gudsydiker, og ikke holder sin tunge i tomme, men dærer sitt eget hjerte, hans gudsydiker er **forgyves**" (Jak. 1, 26). La oss vandre i frykt! Nå er det mulig å bli renset og virkelig løskjøpt fra vår dårlige ferd!

JEG LYVER IKKE

"Jeg sier sannhet i Kristus, jeg lyver ikke, min samvittighet vitner med i den Hellige Ånd" (Rom. 9, 1).

Paulus hadde et greit forhold til sin samvittighet. Den visste at det han sa var sant. Han vitnet om det med frimodighet, og visste at på den dag alt det skjulte skal fram for lyset, da ville samvittigheten vitne med, at det han hadde sagt var tvers igjennom ekte og sant. Det er noe helt annet enn å si noe, og så håpe at det aldri skal komme fram at det egentlig er annerledes og dårligere enn det man gir det ut for. Det er noe helt annet enn hykleri og smiger. Det er noe helt annet enn å være opptatt av å holde fin fasade overfor sitt publikum, mens det bak kulissene kan være så som så.

Og hva er det Paulus her tar samvittigheten til vitne om? Jo, at han hadde en stor sorg og en uavlatelig gremmelse, ja, han ønsket at han selv var forbannet bort fra Kristus for hans brødres skyld, hans frender etter kjødet, om bare de kunne bli frelst (v. 2 - 3). Kristi sinn er sann omsorg. Det er å være et hvetekorn, villig til å ligge under jorden og dø for å gi liv. Det er noe helt annet enn å bryte samfunn, og være glad for å være kvitt noen man kanskje vanskelig har kunnet tåle og være langmodig og utholdende mot. Det er å elske og tjene inntil døden, og akte de andre høyere enn seg selv.

Ikke er det rart at Paulus lyser på historiens himmelhvelving, slik han gjør. Han roser Timoteus for hans oppriktige omsorg. Han var selv et forbilde for Timoteus og er det for oss alle. Hvor står vi? Hvor sant er det at vi bærer på en sådan sorg og gremmelse for at de som ligger oss på hjertet måtte bli frelst? Er vi villige til å gi vår plass i himmelen til en annen, for at han må få del i evig herlighet fremfor oss selv? (En annen sak er at det er nettopp med slikt sinnelag at man får del i denne herligheten!)

Vårt kall er å følge slike forløpere; at kjærligheten tvinger oss, at vi drives av Kristi sinn til å bære omsorg og søke å vinne mennesker, være virksom i håp om å lede andre til frelse, til et rikt liv i Gud. Hvem er virkelig en etterfølger? Kanskje ikke så mange var det den gang heller. Kanskje Paulus derfor må ta sin samvittighet til vitne på at han ikke lyver med sine ord. Må det også være sant i oss!

FOR SAMVITTIGHETENS SKYLD

"Derfor er det nødvendig å være lydige mot den (øvrigheten), ikke bare for straffens skyld, men også for samvittighetens" (Rom. 13, 5).

Det ligger nær til å være opptatt av å unngå straff. Mennesket nøyser seg oftest med det som sees av andre, så det ikke skal være flaut, så det ikke merkes, så ingen oppfatter situasjonen. Paulus hadde det annerledes. For ham var det nødvendig, også for sin samvittighets skyld, å være lydige mot øvrigheten og følge landets

lover og regler. Altså - enten folk ser det eller ei, enten det kan merkes eller ei, enten det blir oppdaget eller ei.

Og hva om man har forgått seg? Slår samvittigheten seg til ro med å få bortforklart det eller kaste skylden over på en annen? Nei, da blir den skadet. Det er bare én vei: Erkjenne fullt ut, ta det som følger, og skamme seg over sin overtredelse eller sine feiltrinn, fatte et annet sinn, og mer legge vinn på lydighet og alt godt for fremtiden. Ellers tar samvittigheten skade.

Det er regler f.eks. i trafikken. Det er vedtekter for stat og kommune, for borettslag, for handel og vandel, det er ordninger og avtaler og bestemmelser om det meste. I alle ting er det nødvendig, for straffens skyld og ikke minst for samvittighetens skyld, å være lydige mot dette. Særlig er det viktig for en tilsynsman. Han skal være ulastelig og ha godt vitnesbyrd, også av dem utenfor. Det hender at verdslige politikere og ledere må gå fra sine verv fordi det avsløres at de har drevet med ting som ikke tåler dagens lys. Guds ord setter klare krav til en tilsynsman og eldste i en kristen menighet. Kommer noe fram på minst to vitners ord, må det granskes. Stemmer det må en erkjenne sannheten. “Den som synder (en eldste), skal du refse så alle hører på det, forat også de andre må ha frykt” (1. Tim. 5, 20). Så bør en vandre ydmykt med sin Gud og gjerne vise kjærlighet. Ved kjærlighet og troskap utsones misgjerning (Mika 6, 8; Ordspr. 16, 6).

Det nedbryter gudsfrykten hvis man er overfladisk med dette. Ja, til de grader kan man ta bort frykten, at man kaller samvittigheten for et “uromoment i sjelen” - man forkynner likegyldighet med samvittigheten - den Paulus mente det var **nødvendig** å bevare ren!

Ved ydmyk ferd kan vi få nåde til ulastelig vandel, som en god grunnvoll for den kommende tid (1. Tim. 6, 18 - 19).

GJØRE SEG SAMVITTIGHET

“Så er det dog for oss bare én Gud, Faderen, av hvem alt er, og vi til ham, og én Herre, Jesus Kristus, ved hvem alt er, og vi ved ham. Dog, den kunnskap er ikke hos alle; men somme gjør seg ennå samvittighet for avgudens skyld og eter det derfor som avguds-offer, og deres samvittighet, som er skrupelig, blir uren” (1. Kor. 8, 6 - 7).

I “Nytt liv”-oversettelsen av NT står det videre fra v. 7: “Det er enkelte kristne som ikke innser dette. Hele livet har de vært vant til å tenke på avguder som levende vesener, og de har trodd at mat som ofres til avguder, ofres til virkelige guder. Når de da spiser slik mat, plager det dem, og de såres i sin usikre samvittighet. Husk bare at Gud bryr seg ikke om enten vi spiser eller lar det være. (Les Matt. 15, 16 - 20). Vi er ikke verre stillet om vi ikke spiser dette, og ikke er det noe bedre for oss om vi gjør det. Men ta dere i vare når dere bruker friheten til å spise den slags mat, så dere ikke blir årsak til at en kristen bror synder, en hvis samvittighet er ømmere enn deres.

Dette kan skje: En som tror det er galt å spise denne mat, ser at du spiser i et avgudshus, for du vet at det er ikke noe galt i det. Så blir han også frimodig og gjør det, skjønt hele tiden føler han at det er galt. Fordi du vet “at det er helt i orden å gjøre det”, blir du ansvarlig for at en bror med en usikker samvittighet, en som Kristus døde for, går fortapt. Det er en synd mot Kristus å synde mot en bror ved å oppmuntre ham til å gjøre noe som han tror er galt. Hvis det å spise kjøtt som er ofret til avguder, kan få min bror

til å synde, vil jeg ikke spise noe slikt så lenge jeg lever, fordi jeg ikke vil gjøre dette mot ham.”

Her ser vi klart hvor avgjørende det er at enhver følger sin samvittighet, og har full respekt for at enhver sjel må følge sin egen samvittighet, ellers kan vi lede noen til fortapelse. Så alvorlig var dette for Paulus, og så alvorlig må det være for oss - især for den som skal tjene som hyrde og veileder i en menighet. Uten denne forståelse er man ihvertfall ingen medarbeider av Paulus.

Det er godt om man kan gi en annen et klarere lys, så han blir overbevist i sin egen samvittighet. “Du har tro? Ha den hos deg selv, for Gud! Salig er den som ikke dømmer seg selv i det han velger; men den som tviler - dersom han eter, så er han dømt, fordi det ikke er gjort av tro; alt som ikke er av tro, er synd” (Rom. 14, 22 - 23). Her må enhver våke over sin vei - så man ikke bruker friheten til leilighet for kjødet, og langt mindre leder andre til å gå mot sin samvittighet. La oss være rene for det onde og vise til det gode!

EN ANNENS SAMVITTIGHET

“Alt det som selges i slakterboden, kan I ete uten at I for samvittighetens skyld spør mere efter det; for jorden og alt som fyller den bærer Herren til. Og dersom noen av de vantro ber eder til gjest, og I vil gå dit, da kan I ete alt som settes frem for eder, uten at I for samvittighetens skyld spør mere efter det. Men dersom noen sier til eder: Dette er avguds-offer, da la være å ete det, for hans skyld som sa eder det, og for samvittighetens skyld! Jeg mener ikke ens egen samvittighet, men nestens. For hvorfor skal min frihet dommes av en annens samvittighet? Dersom jeg nyter det med takk, hvorfor skal jeg da spottes for det som jeg takker for? Enten I altså eter eller drikker, eller hva I gjør, så gjør alt til Guds ære! (1. Kor. 10, 25 - 31).

Det har aldri vært lett å skille mellom sin egen og andres samvittighet. Paulus skriver i v. 23 og 24: “Jeg har lov til alt, men ikke alt gagnar; jeg har lov til alt, men ikke alt oppbygger. Ingen søke sitt eget, men enhver søke den annens beste!” Med slikt sinnelag er det mulig å finne fram. Og det gjelder virkelig om å prøve seg selv i alle ting, så man ikke overfladisk mener at “alt er greit - jeg har samvittighet til det”, uten hensyn til andres samvittighet og uten hensyn til om det gagnar og oppbygger.

Vi har med den allmektige Gud å gjøre, med øyne som ildsluer og for hvem alt er nakent og bart. La oss derfor alltid legge vinn på å ha en uskadd samvittighet, og søke den annens beste. “Vær uten anstøt både for jøder og for grekere og for Guds menighet, likesom også jeg i alt streber å tekkes alle og ikke tenker på mitt eget gagn, men på de manges, at de må bli frelst. Bli mine etterfølgere, likesom jeg etterfølger Kristus!” (v. 32 - 11,1)

Ja, det blir kolossalt herlig i en kristen menighet når lemmene ikler seg dette sinnelag overfor hverandre. Jeg kan ikke kreve at alle og enhver skal være kommet til det livet Paulus hadde nådd, ikke kreve at andre skal ta hensyn til min samvittighet. Men jeg kan selv legge vinn på ikke å være til anstøt for noen, og ellers fremelske inderlig broderkjærlighet, idet enhver er trofast mot sin egen samvittighet!

VÅR ROS

“For dette er vår ros: vår samvittighets vitnesbyrd om at vi har vandret i verden, og særlig hos eder, i Guds hellighet og renhet, ikke i kjødelig visdom, men i Guds nåde” (2. Kor. 1, 12).

Det er mye Paulus kunne skrive at han ville rose seg av. Det kunne f.eks. være at ved hans arbeid var det blitt mange med i menigheten i Korint og andre steder, eller at de kunne samles i et fint lokale, eller andre ting som var synlig og stort i menneskers øyne.

Men Paulus roste seg over sin samvittighets vitnesbyrd om at han hadde vandret i Guds hellighet og renhet iblant dem. Tenk - dette var hans ros! Noen venter på denne hellighet og renhet når de kommer til himmelen. Paulus presiserer at slik vandret han her i verden, hos korinterne. Den som lever i en god samvittighets pakt med Gud, han kommer mer og mer inn i dette livet. Han forstår at annen ros enn dette ikke er av det gode, for intet annet enn et slikt liv har evig verdi. Er det selvros? Nei, denne hellighet og renhet er jo nettopp Guds verk, virket ved Åndens ledelse. Det står til oss å være hørsomme og lydige - men æren er Guds, som virker i oss både å ville og å virke det som er til hans velbehag (Fil. 2, 12 - 13).

Han skriver også at han ikke hadde vandret i kjødelig visdom, men i Guds nåde. "Av Guds nåde er jeg det jeg er", skriver han et annet sted. Han ville ikke rose seg av noe etter kjødet. Ikke kom han med mesterskap i tale, ikke med visdoms overtalende ord - men med et hjerte fullt av kjærlighet til å tåle og holde ut under hån og spott og forakt, i trengsel og forfølgelse. Han aktet de andre høyere enn seg selv, om de var småbarn i Kristus. Han var fylt av kjærlighet til sine medmennesker og ville ikke være til anstøt for dem, og av kjærlighet til Gud i troskap mot sin egen samvittighet.

Han kom som alles tjener og trel, ikke for å kreve for seg og sitt. Lyset fra evangeliet strålte frem fra ham, han var en Jesu disippel, og lærte å være ydmyk og saktmodig av hjertet, barmhjertig og mild - "som en mor varmer sitt barn ved sitt bryst".

Kan du og jeg si det samme? Kan du og jeg bære frem vår samvittighet som vitne på at slik har vi vandret blant våre brødre og søstre, også overfor dem det kanskje var smått stell med? Kan vi med samme frimodighet si at vår ferd har vært preget av hellighet og renhet, ren for å søke ære, ren for baktalelse og dom over andre, ren for misnøye, ren for bebreidelse, ren for selvgodhet, ren for å søke sitt eget? Hva sier samvittigheten oss overhodet om dette? Kanskje den er så skadet at den intet sier! Da bør man våkne opp! Nå er det nådens tid!

SETT OSS PÅ PRØVE!

"Men vi har sagt oss løs fra alle skammelige snikveier og farer ikke frem med list, heller ikke forfalsker vi Guds ord, men ved å kunngjøre sannheten anbefaler vi oss til alle menneskers samvittighet, for Guds åsyn" (2. Kor. 4, 2).

Så langt Paulus kjente til, hadde han en ren samvittighet. Men like klart er det, at om noen hadde noe å laste ham for, så var det altså bare å komme med det - han anbefalte seg til alle menneskers samvittigheter. Hvis det da var noens samvittigheter han hadde krenket, ville han, slik vi ellers har sett hva han skriver, helt sikkert uttrykke sin sorg over å ha vært til anstøt. Han skriver: "Hvem voldes anstøt uten at det brenner i meg?" (2. Kor. 11, 29). Da brant det etter at samfunnet igjen skulle komme i orden, at ikke noen bitter rot skulle vokse opp og volde mén, at han kunne forandre på det som voldte anstøt, så han mer kunne være sin neste til behag, til gagn og oppbygging.

Han kunngjorde og levde sannheten, i skøpelighet og ringhet. "Men vi har denne skatt i lerkar, forat den rike kraft skal være av Gud og ikke av oss, idet vi alltid er i trengsel, men ikke kuet, tvilende, men ikke mistvilende, forfulgt, men ikke oppgitt, nedslått, men ikke tilintetgjort - alltid bærende Jesu død med oss i legemet, forat også Jesu liv skal åpenbares i vårt legeme..." (2. Kor. 4, 7 - 10). Dette liv var ham en dyr skatt, som han hadde i lerkar: Jesu liv åpenbart i hans legeme.

"Jeg er korsfestet med Kristus, jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg, og det liv jeg nu lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, som elsket meg og gav seg selv for meg" (Gal. 2, 20). Hans vitnesbyrd var at Kristus levde i ham, ved at han lot seg lede av Åndens tale i sin samvittighet. Om han skulle ha forgått seg mot noen ville han erkjenne det og be om tilgivelse, for igjen å ha en ren og uskadd samvittighet. Hvis han hadde påført noen tap eller skade, ville han, så langt det var mulig, og snarest mulig, bøte på det.

Ved å leve etter disse lover kunne han anbefale seg til alle menneskers samvittighet. De visste at han var ærlig, at han gjorde rett og skjell for seg, ikke gjorde forskjell på folk, ikke løy eller smigret for å gjøre seg til venns med folk. Han holdt fram sannhets ord. "Er da enn vårt evangelium skjult, så er det skjult blant dem som går fortapt" (v. 3). For de som søkte frelse ble evangeliet åpenbart i kjød! Tenk så herlig når enhver arbeider i Guds vingård kan vitne slik!

ÅPENBAR FOR SAMVITTIGHETENE

"Da vi altså kjenner frykten for Herren, søker vi å vinne mennesker, men for Gud er vi åpenbare; jeg håper og å være åpenbar for eders samvittigheter" (2. Kor. 5, 11).

Kjærligheten til hans medmennesker var det som drev Paulus, han stod i gjeld til jøder og grekere, til vise og uvise (Rom. 1, 14). Hans frykt for ham som er alles dommer, drev ham i arbeidet for å vinne dem til tro på verdens Frelser. Ingen underliggende baktanker og tvilsomme motiver lå bak. Ingen tanke på egen vinning - hverken i form av penger eller jordiske verdier, anseelse, ære, makt og posisjon. Han håpet at dette lå åpent i dagen for alles samvittigheter.

Dette ønsket han at korinterne skulle forstå verdien av og se storheten ved: "Vi gir oss nu ikke atter skussmål for eder; men vi gir eder leilighet til å rose eder av oss, forat I kan ha noe å sette imot dem som roser seg av det de er i det utvortes og ikke i hjertet" (2. Kor. 5, 12). Ja, virkelig kan det trenges noe å sette imot folk som roser seg av det de er i det utvortes, men ikke tar det så nøye med hvordan de er i hjertet, om de er åpenbare for alles samvittigheter. Paulus var alles tjener og trel - enten de holdt seg til ham eller Apollos, om de var kjødelige eller småbarn i Kristus, om de refset og ringektet ham, enten han ble elsket og aktet eller motsagt og vanæret. Virkelig hadde korinterne noe å sette imot, når det var åpenbart for alles samvittigheter hva slags Kristi tjener Paulus var.

Vi ser at Paulus ikke tok det for selvsagt, at alle skulle godta alt ved ham. Dette å uttrykke håp om at han var åpenbar for alles samvittigheter - betydde jo at han tålte å få høre alt som måtte støte noens samvittigheter, hvis f.eks. liv og lære ikke stemte overens. I 2. Kor. 8, 18 - 21 ser vi hvordan menighetene som var med på å samle inn en kjærlighetsgave, skulle velge en mann til å reise med i følget, for å unngå at noe skulle bli lastet, altså se til at alt gikk rett for seg.

“... da vi legger vinn på det som er godt, ikke alene i Herrens, men og i menneskers øyne” (v. 21). Det var intet krav om tillit til seg - han levde slik at det tålte lyset for alles samvittigheter. Alt som var i mørket og ikke tålte lyset, ble refset, uten personsanseelse. “Hvor Herrens Ånd er, der er frihet.” Hvor man ikke kan holde fram lys, er den Hellige Ånd borte.

Måtte Gud gi oss alle nåde å vandre i Paulus' fotspor - være så hørsom og tro mot vår egen samvittighet, at også vi er åpenbare for deres samvittigheter som vi har med å gjøre; at vi uselvisk søker å vinne mennesker. Frykten for Herren bør drive oss!

EN GOD SAMVITTIGHET

“... Forat du skulle byde visse folk ikke å fare med fremmed lære og ikke gi seg av med eventyr og endeløse attetavler, som mere tjener til stridigheter enn til å tjene som Guds husholdere i troen.

Men budets endemål er kjærlighet av et rent hjerte og en god samvittighet og en uskrømtet tro.

Fra dette har noen faret vill og vendt seg bort til tomt snakk, idet de vil være lovlærere, enda de verken skjønner det som de sier, eller de ting som de så selvsikkert taler om ....” (1. Tim. 1, 3 - 9).

De hadde faret vill fra budets enkle mål: kjærlighet av et rent hjerte, en god samvittighet og en uskrømtet tro. Han formaner et annet sted i brevet: “at du skal holde budet rent og ulastelig inntil vår Herre Jesu Kristi åpenbarelse” (1. Tim. 6, 14). Ved stadig lydighet og troskap mot Herrens og Frelserens klare, rene bud (2. Pet. 3, 2) vil lyset øke og samvittigheten bli mer og mer følsom til å kunne skille mellom godt og ondt, og lære Guds vilje å kjenne (Hebr. 5, 14).

Selve denne budets hensikt og endemål må en aldri fare vill fra: at hver enkelt disippel og Kristi etterfølger fylles av kjærlighet av et rent hjerte og har en god samvittighet overfor Gud og mennesker, og sann tro til Gud. Alt som ikke leder mot dette er avsporing, det fører vill fra den enfoldige troskap mot Kristus. Man kan ha alle slags meninger om dette og hint og om denne og hin, være opptatt av hva en person mener og har sagt og hvordan han eller hun gjør og forstår det. Så får man sin trygghet i å gjøre som en eller annen sier, selv om man overser Frelserens bud. Budet er f.eks. at vi skal elske våre fiender, og likeså våre venner - altså fulle av godhet mot enhver. Når det oppstår partier, vil noen at man skal ta parti for én mot en annen, så har man “god samvittighet” bare man holder seg til det man mener er den rette part, og man fordømmer gjerne andre, uten at alt ligger åpent i lyset. Da holdes ikke budet rent! Partier er av kjødet's gjerninger!

Jesu bud er å elske, være god, ikke dømme, men velsigne og tilgi syv ganger sytti ganger. Disse bud skal holdes rene og ulastelige og i lys av dem gjelder det om at vi har en god samvittighet, uskrømtet tro og kjærlighet av et rent hjerte. Da helliges Kristus som Herre i ens hjerte - ingen annen! Det kan nok hende at noen skal støtes ut. Da må grunnen være åpenbar for alle. Det må være grunnet på, og behandlet etter Guds ord, og alt må skje i kjærlighet, for å fremme frelse fra synd og liv i Gud.

KASTE FRA SEG, LIDE SKIPBRUDD

“... forat du ved dem skal stride den gode strid, idet du har tro og en god samvittighet; den har somme kastet fra seg og lidt skipbrudd på sin tro” (1. Tim. 1, 19).

Når man har tro og en god samvittighet kan man stride den gode strid. Det vil si at man er tro mot Guds ord, mot Frelserens bud som han skriver i hjertet og vandrer i hans fotspor i stadig selverkjennelse og selvransakelse. Man har god samvittighet fordi man lever slik Jesus og apostlene lærte: som hvetekornet i jorden lever sitt liv for å gi liv til andre, kun til andres gagn - uten tanke på egne fordeler eller å få noe igjen, langt mindre å kreve, eller å ta fra andre den ære de tilkommer eller uten grunn hindre deres tjeneste.

Noen hadde kastet bort en sådan god samvittighet. Det hadde Hymeneus og Aleksander gjort. De spottet. De syntes det var så lavt og dårlig med Paulus. Hans nærvær var ringe og skrøpelig, hans tale var formaning til hellig liv og guds frykt, til å ha rettferdighet og sannhet som rustning. Disse hadde funnet en annen rustning, der det ikke var så nøye med det ene og det andre - og de spottet. Paulus var vel noe streng for dem. De hadde lidt skipbrudd på sin tro. De vandret i beskuelse. De så sin egen suksess, de så at folk gjerne fulgte dem, at de greide det bra uten Paulus - de fikk kanskje et navn av å leve, av å være dyktige karer, flinke til å tale, kanskje.

Men de kunne nok ikke rose seg av å ha samvittighetens vitnesbyrd om at det de sa ikke var løgn. De kunne neppe rose seg av ikke å ha ødelagt noen, ikke å ha gått noen for nær, ikke å ha gjort noen urett. “Det er ikke så nøye” - var vel kanskje mer velkjente toner fra dem. Og de spottet en Paulus som selv la vinn på alltid å ha en uskadd samvittighet for Gud og mennesker, som var alles tjener og trel, og ikke søkte sitt eget.

Vi velger selv hvilket forhold vi har til vår samvittighet. Timoteus kunne også valgt å slå lag med Hymeneus og Aleksander. Men hans oppriktige omsorg for sjelene gjorde nok dette til en umulighet for ham. Han ville ikke gi dem stener som trengte brød. Det sanne brød er den mat Jesus åt, å leve det liv Guds ord taler om. Det var å gjøre Faderens vilje, det var å gi sitt liv for de andre, å oppfylle hver tøddel av loven - i ånd og sannhet. En slik etterfølger var det Paulus formaner Timoteus til å være, og samme vei er åpen for deg og meg!

TROENS HEMMELIGHET

“... Sådanne som har troens hemmelighet i en ren samvittighet” (1. Tim. 3, 9).

Hvilket velsignet godt uttrykk! Dette står sammen med andre krav til den som skal være menighetstjener. Man mister troens hemmelighet om samvittigheten blir uren. I stedet for frimodig vandring for Guds åsyn med en god samvittighet, kommer partier, smiger, hykleri, skalkeskjul for det ene og det andre, personsanseelse, og vandring for menneskers åsyn, for å tekkes dem, for å dekke over ting som ikke tåler lyset. Alt dette blir menneskelig og en kamp for å ta seg godt ut i kjødet - istedetfor å erkjenne sannheten og bli virkelig fri fra alt slikt. Det er for mange virkelig en troens hemmelighet, dette å grunne sin tjeneste på en god samvittighet.

Sammen med det å ha troens hemmelighet i en ren samvittighet, står det for øvrig til disse at de skal være verdige. Det vil si at man må rense bort all overfladisk tale, alle kritiske og nedlatende bemerkninger om sine medmennesker, tomt snakk, dårlig snakk, skrik og spott, osv. Alt slikt er uverdige for en menighetstjener. Han skal ikke være tvetunget - men ærlig og sann. Ikke smøre på, ikke

trekke unødig ifra. Ikke lure seg unna ubehageligheter - men forholde seg til livets realiteter, elske sannhet og rett. Ikke si noe til én part, og noe helt annet til en annen. Ja, det er viktig! Hvordan kan den gode samvittighet bevares om man ikke er sannheten tro? Han skal ikke være tilbøyelig til megen vin, ikke lysten etter ussel vinning, altså være opptatt av de andres gagn - ikke sitt eget.

I v. 10 står det: "Også disse skal først prøves; derefter skal de tjene i menigheten, om de er ulastelige." Dette betyr ulastelig etter de krav Ordet setter, så langt som mulig. Er noe lastverdig, så må det være på to eller tre (eller flere) vitners ord. Da må saken belyses skikkelig (1. Tim. 5, 19 - 20). Det står om en tilsynsmann at han skal "ha godt vitnesbyrd av dem som er utenfor, forat han ikke skal bli hånet og falle i djevelens snare" (3, 7). Uoppgjorte og uopplærte saker blir en slik djevelens snare når det kommer for dagen. Mange har falt i slike snarer. "Ikke en nyomvendt, for at han ikke skal bli oppblåst og falle i djevelens dom" (v. 6). Også djevelen ble oppblåst. Det er ikke spøk å falle under samme dom som ham.

Det er livet om å gjøre å forbli i ydmykhet, som tjener og alles trell. Ikke selv ville komme opp og fram, men arbeide kun for å lede og hjelpe andre til større herlighet og et rikt liv i Gud.

BRENNEMERKET SAMVITTIGHET

"Men Ånden sier med tydelige ord at i de kommende tider skal noen falle fra troen, idet de holder seg til forførende ånder og djevlers lærdommer ved hyklery av falske lærere, som er brennemerket i sin egen samvittighet ..." (1. Tim. 4, 1 - 2).

Ja, det fører endog til frafall fra troen på den levende Gud, det å holde seg til slike ånder og slike lærere. "Guds ord er levende og kraftig og skarpere enn noe tveegget sverd og trenger igjennom, inntil det kløver sjel og ånd, ledemot og marg, og dømmer hjertets tanker og råd, og ingen skapning er usynlig for hans åsyn, men alt er nakent og bart for hans øyne som vi har å gjøre med" (Hebr. 4, 12 - 13). Det er ikke spøk å preke om hellig liv og ferd, og så leve annerledes selv.

Da gir ikke basunen klar lyd, og folk føres vekk fra tro og enfoldig troskap mot Kristus etter hans ord og forbilde. Paulus kunne vise til Kristi forbilde. Han taler om "mine veier i Kristus". Han kunne rose seg av en ferd etter Kristi forbillede, med en ren samvittighet.

Vi kan lese om disse falske lærere Paulus her skriver om. Det de heller kom med med var direktiver; forbud og påbud om det ene og det andre (v. 3). I stedet for sant liv i hellighet for Guds åsyn, kom de med påbud om å gjøre det ene og det andre, krav om å legge seg inn under menneskers meninger og ledelse. "Gudsdyrkelsen" består i blindt å følge dem, gjerne være med på å ta avstand fra andre, og gi dårlig stempel på mennesker som trofast holder seg til Gud og følger sin samvittighet. Ekstra "ille" blir det om noen, selv på to og tre vitners ord, vil belyse ting som ikke tåler lyset. Da vekkes partisinet, i stedetfor å slippe lyset til. Man er brennemerket i samvittigheten.

Ja, her må enhver ta seg i vare - enhver som kan høre disse tydelige ord som Ånden talte allerede den gang. Men om man har kommet inn i den villfarelse å følge slike mennesker og slike ånder i tykt og tynt - da er det virkelig en nåde å høre disse Åndens tydelige ord. Det er jo nettopp det som er saken - å kunne høre Åndens tale til hjerte og samvittighet, og forbli urokkelig trofast mot denne

ledelse - om det går på tvers av andres mening og smak. Annen lære er falsk, forførende lærdom.

"Når du lærer brødrene dette, da er du en god Kristi Jesu tjener, idet du nærer deg med troens og den gode lærdoms ord som du har fulgt" (v. 6). Det er etter apostlenes lære: "Prøv alt, døm selv, hold fast på det gode!" Slik kan man bevare en uskadd samvittighet.

UREN SAMVITTIGHET

"Alt er rent for de rene; men for de urene og vantro er intet rent; både deres sinn og deres samvittighet er urene" (Tit. 1, 15).

Titus får i versene foran beskjed om hvordan en tilsynsmann bør være: "... en som holder fast ved det troverdige ord etter læren, forat han kan være i stand til både å formane ved den sunde lære og å tale til rette dem som sier imot. For det er mange gjenstridige, som farer med tomt snakk og dårer folks hu, helst de av omskjærelsen. Disse skal en målbinde..." (v. 9 - 11).

Disse av omskjærelsen laget vanskeligheter i menigheten. De ville grunne frelsen på loven, på dager og tider, tiende, omskjærelse, mat og annet, og "ikke enser det som veier tyngre i loven: rett og barmhjertighet og trofasthet!" (Matt. 23, 23).

Paulus skriver om disse: "De sier at de kjenner Gud; men de fornekter ham med sine gjerninger, for de er vederstyggelige og uydige og uduelige til all god gjerning" (v. 16). Det hjelper jo svært lite om man er nøye med ytre regler og normer, om man ellers tillater f.eks. utukt, baktalelse og annen ondskap og dårighet. Slike skulle målbindes og bli talt til rette. "Alt er rent for den rene", nettopp fordi de er tro mot Ordet og holder sin sti ren, og følger trofast sin samvittighet i kjærlighet og sannhet. "For de urene og vantro er intet rent"; om de ikke akter på Ordet og vandrer i lyset, hjelper det ikke med lover og bud om ytre ting.

Der er en smal vei - muligheten for å vike av ligger snublende nær. Derfor gjelder det nettopp om å holde fast ved det troverdige ord etter læren, så man både selv bevares på veien og kan hjelpe andre til det samme. Veien er å ha et rent sinn og en ren samvittighet, som lytter til Åndens tale og søker lys og åpenbaring i Guds ord - da blir alt rent, man avskyr det onde og holder fast ved det gode. Når man sier at man kjenner Gud, så må det bevises ved ens gjerninger - at man vandrer i hellig ferd og gudsfrykt, at man er duelig til god gjerning og er lydig mot Jesu og apostlenes ord og lære, i ydmyk og god ferd.

Det hjelper altså ikke om noen sier at de kjenner Gud, hvis ikke deres gjerninger bekrefter dette. Dem Paulus skriver om, fornektet Gud med sine gjerninger. Det kreves av husholdere at de må finnes tro, at de vandrer i rettferdighet og sannhet, mildhet og barmhjertighet, langmodighet og saktmodighet, rimelighet og ettergivenhet - at de bærer Åndens frukt med visdoms saktmodighet. Uten dette blir det tomme ord, om man gir seg ut for å kjenne Gud (Tit. 1, 16).

FULLKOMMEN ETTER

SAMVITTIGHETEN

"Som dog ikke makter å gjøre den fullkommen etter samvittigheten som tjener Gud, men som bare, sammen med mat og drikke og alle slags tvenninger, er kjodelige forskrifter, pålagt inntil tiden kom til å sette alt i rette skikke" (Hebr. 9, 10).

Vi er kommet inn i den nye pakt - nå er tiden kommet til å sette alt i rette skikk: **Fullkommen etter samvittigheten!** Fram til dette kunne ikke den gamle pakt føre noen med sine ofringer, regler og bud om mat og drikke og ytre tvetninger. Men Kristus kom og gav sitt eget blod (v. 11 - 12), han gav sitt eget selvliv; “skje ikke min vilje, men din!” Vi er ved ham frelst til å ha det samme sinn (Rom. 12, 2).

“For da loven bare har en skygge av de kommende goder, men ikke selve billedet av tingene, så kan den aldri ved de offer som de hvert år alltid på ny bærer frem, gjøre dem fullkomne som kommer frem med dem” (Hebr. 10, 1). Men Jesus kom og fullførte all Guds vilje: “Se, jeg kommer for å gjøre din vilje. Han tar det første bort for å innsette det annet” (v. 9 - 10). Vi er nå døpt til Kristus, og hører til i den nye pakt: “Jeg vil gi eder et nytt hjerte, og en ny ånd vil jeg gi inneni eder, og jeg vil ta bort stenhjertet av eders kjød og gi eder et kjodhjerte. Min Ånd vil jeg gi inneni eder, og jeg vil gjøre at I følger mine bud og holder mine lover og gjør etter dem” (Esek. 36, 26 - 27).

“For med ett offer har han for alltid gjort dem fullkomne som blir helliget...” (Hebr. 10, 14 - 23). Vi tror på Jesus som sonoffer for oss, og at vi er gjort fullkomne. Forblir vi trofaste i den gode samvittighets pakt vi inngikk, blir vi bevart fullkomne etter vår samvittighet, dvs. så langt vi kjenner Guds vilje og lov og er trofaste mot den. Synd er å gi etter for fristelse (å bli fristet er ikke synd! Jak. 1, 12 - 16). Den som etter sin samvittighet er tro i fristelsen, er fullkommen i det lys han har. Ved stadig troskap vil det føre til vekst i lys og helliggjørelse.

Man vil stadig se, ved ettertanke og Åndens minnelser, at det er mer å rense seg fra. “Men synden tilregnes ikke hvor det ingen lov er” (Rom. 5, 13). Vi forblir fullkomne, vi som uforskyldt er blitt Guds barn ved syndenes forlatelse, når vårt sinn står til å lyde Guds lover som han ved Ånden skriver i vårt sinn (Rom. 7, 25; 8, 1). Etter hvert som lovene skrives får vi mer og mer lys, og vi tjener stadig Guds lov med vårt sinn. Vi er fullkomne etter samvittigheten! Da skjer helliggjørelse, vekst i det gode, vi får mer og mer del i guddommelig natur og blir mer og mer likeddannet med Jesu bilde.

DØDE GJERNINGER

“... Hvor meget mere skal da Kristi blod, han som ved en evig ånd bar seg selv frem som et ulastelig offer for Gud, rense eders samvittighet fra døde gjerninger til å tjene den levende Gud!” (Hebr. 9, 14).

Guds ord er rikt, allsidig og klart, for den som leter og banker på og ber, for å finne veien og sannheten og livet. Bare ved å lære Guds vilje å kjenne gjennom Guds ord, kan man unngå å fare vill. Man kan lett bli trelldom av en samvittighet som formes av menneskets egen vilje og mening, av omgivelsenes ønsker og human forståelse. Gjerninger som ikke er virket av Ånden er ikke av Gud. Man kan kjenne seg bundet av pliktfølelse til f.eks. å gi tiende, til f.eks. å ha en eller flere ukedager der man **må** besøke noen, man kan bindes av sin samvittighet til å ha bestemt kledning eller frisyre, samvittigheten kan binde meg fast til visse mennesker, og til ikke å ha med andre å gjøre.

Det skal en oppøvet sans til å skille mellom døde gjerninger og de som er virket av Gud. Det kan tilsynelatende se likt ut. Men all trelldom under menneskemening, pliktfølelse og form og skikk skal vi renses fra - til å tjene den levende Gud, gjøre det han virker i oss! Vi skal altså stadig lytte og høre hva **hans** vilje er. Man gjør sin

gjerning av hjertet, for ham. Man velger fritt og selvstendig å gjøre og tenke og tale, slik man kjenner det er Faderens vilje, uten andre hensyn. Dette gir på ingen måte noen frihet for kjødet. Tvertimot! Det er å være overgitt til Herren som alles tjener og trelldom, fremstilt til lydighet mot Guds vilje, idet han virker i oss til å virke og ville det som er ham til behag. Er det tjeneste for andre, så er det for Guds åsyn, etter hans vilje, for at han skal bli æret. Er det lønnkammerbønn eller å grunne på Herrens ord i det stille eller skrive et brev - så er det i kjærlighet til Gud, etter Åndens indre drift i hjertet. Man er ikke menneskers trelldom.

Her kan man lett fare vill uten Skriften. Der må vi være rotfestet og grunnfestet. Man må gi akt på all formaning og rettledning i Ordet; legge all vinn på å vise dyd, avsky det onde og holde fast på det gode. Etter som Ånden virker kan man f.eks. samtale med “farisere og skriftlærde, tollere og syndere”, være en natt i bønn, skjøtte sitt yrke eller være ved et bål med noen fiskere på stranden - og vite at man overalt søker Faderens vilje, det som er ham til behag. Man er saktmodig og ydmyk av hjertet, hvem man enn er sammen med. Man går omkring og gjør vel og streber etter hellig ferd og gudsfrykt. Man flyr fordervelsen i verden, og jager etter kjærlighet og renhet. Samvittigheten renses fra døde gjerninger og blir mer og mer vår for gjerningene Gud har lagt ferdige, at vi skal vandre i dem.

SYNDER PÅ SAMVITTIGHETEN

“Ellers ville de jo ha opphørt med å fremføre dem, da de ofrende ikke lenger ville ha syndet på samvittigheten når de en gang var renset” (Hebr. 10, 2).

En trofast kristen er fullkommen etter samvittigheten. Han har erkjent og bedt om tilgivelse, og Jesu blod har sonet for synd. Det han har forgått seg mot noen er erkjent og etter evne oppgjort og erstattet, eller man holder på med f.eks. å betale det man skylder. Han vandrer stadig i det lys han har - gjør godt og er rettferdig overfor myndigheter og medmennesker og holder seg nær til Gud, og slipper å ha syndet på samvittigheten. I den gamle pakt var det stadige dyrefringer når man hadde overtrådt loven. Da fikk man tilgivelse. Men loven maktet ikke å gjøre ende på synden - da ville jo disse ofringene opphørt. Det skjedde igjen og igjen at de fikk syndet på samvittigheten. Men Gud hadde utsett noe bedre for oss.

Jesus kom i blod og kjød, og beseiret syndens makt. Vi kan nå seire likesom ham (Åp. 3, 21). Det er Guds tuktede nåde, å kjenne når man har syndet på samvittigheten! Det er Guds tale, han drager til Sønnen, til frelseren, til ham som bar verdens synd og tok din og min synd på seg. Der blir vi nå kvitt syndebyrden! Der kan man legge av den synd man har på samvittigheten - og gripe troen på at man er frelst og ens synd er tilgitt! Det er en herlig forløsning, uforskyldt, av nåde (Kol. 1, 14; Ef. 2, 8). For den som ved troen er blitt frelst kommer vandringen i Guds vilje, etter Åndens lover som skrives i hjertet. Ved stadig troskap bevares freden og gleden i Gud. Om vi gir etter for fristelse til det onde, mister vi vår rene samvittighet - og må erkjenne at vi gav etter for det onde. Dette må i lyset - ellers forherder man seg. Har man forgått seg mot mennesker må det i lyset også overfor dem.

Jesus har båret seg selv frem som offer en gang for alle, og tilgir når vi erkjenner det vi har gjort som var dårlig. “Men dersom vi vandrer i lyset, likesom han er i lyset, da har vi samfunn med hverandre, og Jesu, hans Sønnens blod renses oss fra all synd” (1. Joh. 1, 7). Vi trenger ikke ha syndet på samvittigheten! Det glade budskap

i den nye pakt er at vi kan vandre i et nytt levnet, så vi ikke mer gir etter for kjødet. Vi står ikke i gjeld til det!

RENSET FRA EN OND SAMVITTIGHET

"Så la oss trede frem med sanndru hjerte i troens fulle visshet, rensed på hjertene fra en ond samvittighet og tvettet på legemet med rent vann" (Hebr. 10, 22).

Forfatteren av Hebreerbrevet skriver her om vår adgang inn i helligdommen som Jesus har innvidd oss en ny og levende vei til, og om den store yppersteprest over Guds hus. Der råder hellighet, rettferdighet, fred og glede i den Hellige Ånd. Der kommer man ikke inn uten å være skikket til det, og vi får klar beskjed om hvilke "adgangspapirer" det dreier seg om:

- **SANNDRU HJERTE:** Ingen baktanke, intet overmot eller selvgodhet duger der. Et sanndru hjerte har den som har kommet til seg selv, og kan si: "Gud vær meg arme synder nådig!" Som ser fordervelsens avgrunn i seg og finner at man intet har i seg selv som duger overfor Gud, og at all egen ros og ære er utelukket. All ære og makt tilkommer ham, nå og i all evighet. Man søker kun hans vilje.

- **I TROENS FULLE VISSHET:** Full tiltro til Gud, til det verk han fullbrakte i Jesus Kristus, at Satans makt ble knust og hans død gjelder som sonoffer for all synd. Full tillit til alt Guds ord, om frelse og forvandling, om et nytt liv i lydighet mot Åndens virkninger, full hvile og fred under alt Gud sender i vår vei, for å danne oss etter sin vilje. Og full tiltro til Guds makt til frelse og hjelp i alle ting og forhold.

- **RENSET PÅ HJERTENE FRA EN OND SAMVITTIGHET:** Det vil si at man åpent har erkjent sin synd og skam overfor Gud, erkjent det man har handlet og tenkt og talt mot hans vilje. Like naturlig er det at man har fattet et nytt sinn - til å vende seg fra ondt til å gjøre godt, fra å være under Satans makt til lydighet mot Gud, fra å vandre i mørket til å leve i lyset. Vi vet at Gud da har utslettet vår synd - og vil fullføre det verk han har begynt; at disipleren skal likedannes med Jesu bilde og vandre i Faderens vilje.

- **TVETTET PÅ LEGEMET:** Om man har forgått seg mot noen i det åpenbare, har man sitt stempel som f.eks. tyv eller løgner. Om man har påført andre skade eller tap, må det erkjennes og etter evne gjøres godt igjen. Man avlegger syndig og fordervende livsstil. Man får et nytt preg. Det gamle er "avtvettet". Den gjerrige blir kjent som gavmild, tyven som et ærlig menneske, den som har gjort urett som en som gjør opp for seg.

For dem som har det slik gjelder v. 23: "La oss holde uryggelig fast ved bekjennelsen av vårt håp - for han er trofast som gav løftet."

TRØST I GOD SAMVITTIGHET

"Bed for oss! for vi trøster oss til at vi har en god samvittighet, og vil gjerne fare rett frem i alle stykker" (Hebr. 13, 18).

Forfatteren og dem han var sammen med, trengte forbønn i sin tjeneste og gjerning - de bad om forbønn av dem som de selv for-

mante, disse som var blitt trege til å høre og etter tiden burde vært lærere. Det er talende å se slik ydmykhet.

Han formaner i verset foran: "Lyd eders veiledere og rett eder etter dem!" Det livet veilederne selv levde, var i fortrøstning til å ha en god samvittighet - og et slikt liv var det de veiledet sin hjord til å leve. Det er tydelig, den gang som nå, at de gjorde og så ting forskjellig, og at det var forskjell hva samvittigheten tillot og hva den forbød forskjellige personer. Kunsten er da at man ikke trøster seg til å følge samvittigheten til f.eks. Peter, Paulus eller Johannes - men hver hadde fått den Hellige Ånd til å veilede seg. Forfatteren av brevet visste nok om at det var noen som ikke var enig med ham i alt, men det han trøster seg til er å ha en god samvittighet og vissheten om sin trang til å fare rett frem i alle stykker, dvs. i alle sammenhenger og forhold. Så gjaldt det ved bruken, å få sansene oppøvd til å skille mellom godt og ondt, forstå hva som tjente til fred, hva som virket til oppbyggelse, hva som var å gå noen for nær, gjøre noen urett eller ødelegge noen eller være en annens herre.

Apostlene var veiledere til et liv i troskap, i en god samvittighetspakt med Gud. Et slikt liv levde de selv, og et slikt liv arbeidet de for å føre hjorden de betjente inn i. Derfor kunne de selv både formane og rettlede dem, og samtidig selv be dem om forbønn.

Med dette sinn oppstår virkelig sant samfunn i den Hellige Ånd. Hver enkelt ledes ved Ånden i troskap mot sin samvittighet til mer og mer lys og liv i Gud. Når man stadig er i erkjennelse av sin dårlighet, så man lar seg formane, tåler refselse og irettesettelse, er takknemlig for den som slik viser omsorg og holder fram den sannhet som kan gjøre en virkelig fri fra sitt selvliv; da kan man i sannhet si at man trøster seg til å ha en god samvittighet. Har man gjort noen skade eller ondt, vil man da erkjenne det. Det er langt fra å kalle sine brødre for anklagere og fulle av avind og ondskap om de kommer med formaning og rettleiding. I så fall klinger det hult om man trøster seg til å ha "en god samvittighet". Med en skadet samvittighet tåler man ingen spørsmål om sin livsførsel og tjeneste. Med en ren samvittighet takker man for tilrettevisning og refselse. Som hyrde skal man være mønster i dette.

FINNE SEG I SORGER

"For dette finner nåde, om noen av samvittighet for Gud finner seg i sorger når han lider urettferdig" (1. Pet. 2, 19).

"Og alle som vil leve gudfryktig i Jesus Kristus skal bli forfulgt" (2. Tim. 3, 12). Dette har mang en hellig fått oppleve. Det kommer nok av mangel på liv i gudsfrykt og troskap mot sin samvittighet, om man ikke opplever det. Man følger så lett mengden, glir med de andre, slipper billig og får anerkjennelse av mennesker. Den som heller følger sin samvittighet, i trofast kjærlighet til Jesus og til sin neste - uten hensyn til menneskemening, den vil bli forfulgt. (En annen side er å la seg formane, ta vel imot tilrettevisning, og prøve seg selv og sin gjerning i ydmykhet). Den som vil leve gudfryktig gransker en sak nøye, han følger ikke mengden i dom og fordømmelse over noen uten at det er åpenbar, bibelsk grunn for det. Han tar ikke for endelig sannhet det han bare hører fra én side. Han følger ikke ledere som lærer noe annet enn dette. Tvertimot. Et lysets barn kan ikke ha noe med mørkets ufruktbare gjerninger å gjøre.

Disse vers gjelder f.eks. også i økonomiske sammenhenger. Andre personer kan kanskje jukse og svindle - mens den som driver

ærlig og samvittighetsfullt får mindre fortjeneste og kanskje av den grunn finner seg i sorg av samvittighet for Gud. Kanskje noen lyver, mens den som vil leve gudfryktig og er ærlig, tilsynelatende taper på det i første omgang. Men dette finner nåde for Gud; å være trofast og sann, gjøre rett og spille med åpne kort, erkjenne sine feiltrinn, be om tilgivelse og gjøre opp og betale sin gjeld så langt det er mulig. Dette vinner yndest både hos Gud og mennesker. Man får en dag oppleve at “ærlighet varer lengst”, at redelighet på sikt gir best grunnlag for inntekt og velstand, mens den som gikk på akkord med sin samvittighet kommer på skam. Det har vært mange eksempler på det.

Saken for oss er å forbli tro mot Gud. Dette sinn hadde de tre trofaste menn i ildovnen: “Vår Gud som vi dyrker, er mektig til å frelse oss; av den brennende ildovn og av din hånd, konge, vil han frelse. Men hvis ikke, da skal du vite, konge, at vi ikke vil dyrke dine guder eller tilbede det gullbillede du har stilt opp” (Dan. 3, 17 - 18).

“Våg å stå som Daniel!”, synger vi. Disse helter er virkelig forbilder i å være tro mot sin samvittighet, om det skulle koste dem liv og ære. Men Gud sørget for både liv og ære, for de søkte kun hans ære og liv i Gud. Han er den samme idag som den gang. La også oss ha det samme sinn i vår gudsdyrkelse!

ALLTID REDE TIL Å FORSVARE

“Og vær alltid rede til å forsvare eder for enhver som krever eder til regnskap for det håp som bor i eder, dog med saktmodighet og frykt, idet I har en god samvittighet, forat de som laster eders gode ferd i Kristus, må bli til skamme i det som de baktaler eder for som ugjerningsmenn. For det er bedre, om så er Guds vilje, å lide når en gjør godt, enn når en gjør ondt” (1. Pet. 3, 15 - 17).

Vi ser at ut fra disse vers gis det rom for å kreve til regnskap, og klar beskjed om alltid å ta det vel imot. Man er kommet bort fra saktmodighet og frykt, om man ikke ydmykt tåler å bli stilt til regnskap, men i stedet svarer med motangrep og bruker onde ord, om noen av kjærlighet til sannhet og rett påpeker ting de synes gir grunnlag for nærmere undersøkelse. Særlig den som er eldste og tilsynsmann skal prøves og finnes tro. Han skal være ulastelig og ha godt vitnesbyrd.

Vårt samfunn med Gud og andre hellige bygger på vandring i lyset, med en god samvittighet for Gud og mennesker. Som Guds hellige og elskede barn, skal vi alltid være rede til å forsvare oss for enhver som krever oss til regnskap for det håp som bor i oss, med saktmodighet og frykt, idet vi har en god samvittighet. Hvis én da laster en annen for noe det ikke er grunnlag for, vil det jo bare være til glede om man finner god ferd, når man gransker forholdet. Trist er det om ting i mørket avsløres, fordi man ikke hadde god samvittighet.

Brudd med disse lover er ødeleggende for samfunn og enhet. Samfunn i mørket er jo umulig for et lysets barn. Det fører til splittelse, om noen som vil drive i mørket, fører an i en forsamling og folk lojalt støtter dem i å stenge ute og fordømme slike som vil bygge lysets samfunn. (Se 3. Joh. v. 9 - 10.) Det trengs stor kjærlighet til sannheten for å erkjenne sin dårlighet, om man har gjort noe man ikke burde. Men nettopp dette er den smale vei. Hvis man ikke er ulastelig, er man uskikket som eldste og tilsynsmann (det er Guds klare ord!). Men som kristen bror får man jo nåde over nåde fra Gud og mennesker, om man spiller med åpne kort, og

tjener etter den nåde Gud gir og etter den inngang man har hos sine medbrødre. Om man ikke elsker sannheten er man i hvert fall uskikket til tjeneste!

Disse Åndens lover har hellige Guds menn og kvinner funnet og beskrevet gjennom tidene. Det er sørgelig når man kommer ut av saktmodighet og frykt, og opptrer som åndelig tyrann om noen ser noe å sette fingeren på. Da ødelegger man og river i stykker samfunnet - i stedet for å bygge det ved ydmyk vandring i lyset. Paulus var i skrupelighet. Når alle har det slik, blir det samfunn! (Les Kol. 3, 12 -14!)

SAMVITTIGHETSANSTØT

“Nedbryt ikke Guds verk for mats skyld! Alt er vel rent, men det er ondt for det menneske som eter med samvittighetsanstøt; det er godt ikke å ete kjøtt eller drikke vin eller gjøre noe som din bror støter seg ved” (Rom. 14, 20).

“La oss derfor strebe etter det som tjener til fred og til innbyrdes oppbyggelse”, skriver Paulus i verset foran. Den som har vært tyngt av sin syndebyrde og blitt fri ved syndenes forlatelse, har fått Kristi kjærlighet utøst i sitt hjerte. Denne kommer til syne i vår måte å ta det overfor dem som ser og har det annerledes enn oss selv. Blir jeg hard og uforsonlig, dømmende og kritisk - eller akter jeg den andre høyere enn meg selv og ikler meg inderlig barmhjertighet, godhet, langmodighet og velvillighet? Krever jeg at alle andre skal respektere meg og gi meg den frihet jeg “har krav på”, eller driver Kristi kjærlighet meg til å vise respekt for min neste, så jeg er opptatt av ikke å nedbryte Guds verk, ikke å volde at min søster eller bror støter seg på noe?

“Du har tro? Ha den hos deg selv, for Gud” (v. 22). Kanskje noen har tro, f.eks. for å kle seg på en måte en annen ikke har tro for, anskaffe noe en annen ikke har tro for, lese noe en annen ikke har tro for. I tillegg til å prøve om det gagnar og oppbygger, er det en kunst ikke å gå ut over det man kan ha for seg selv, så det ikke volder samvittighetsanstøt for andre.

Her gjelder det virkelig å bli fylt av Kristi kjærlighet! Det ligger så nær til bare å forvente at de andre skal tåle det jeg gjør, kunne gi meg frihet til å gjøre som jeg har tro for, at de skal respektere andres tro og forståelse. Ja, alt dette er vel og bra, og gjør jo at enhet og innbyrdes oppbyggelse fremmes når så er tilfelle. Men jeg må ikke glemme at jeg selv kan volde samvittighetsanstøt, så Åndens samfunn uteblir eller blir skadelidende på grunn av meg.

Mener jeg at dette er lette problemer? Nei! Men hvis den med samvittighetsanstøt arbeider på sin frelse for å la andre følge sin samvittighet, og den som volder det, ikler seg kjærlighet så han/hun heller velger ikke å volde slike anstøt - da er det løsning! Når begge to kan gjøre dette av hjertet som for Herren, av kjærlighet og glede ved å leve for andre og sette sitt liv til for dem, da tjener det til fred og innbyrdes oppbyggelse - og det er vel det vi aller helst ønsker?!

Her forenes jøde og greker, trel og fri, østlending og vestlending, når Kristi kjærlighet fyller tanker, ord og gjerninger! Gud gi oss nåde å leve slik, til Jesu navns ære og pris!

LYD EDERS VEILEDERE

“Lyd eders veiledere og rett eder etter dem! for de våker over eders sjeler som de skal gjøre regnskap, så de kan gjøre det med glede og ikke sukkenende; for det er eder ikke til gagn” (Hebr. 13, 17).

Dette er vers som lett kan misbrukes, om noen gjør seg til herre over andres tro, så de kaller seg "veiledere" og hevder at man må gjøre som de sier, uavhengig av egen samvittighet. Jesus sier at ingen skal la seg kalle lærere (veiledere, andre overs.). Det er fordi Jesus vil lede hver enkelt av oss gjennom vår samvittighet. **Sanne veiledere veileder nettopp til det.** Vi ser i v. 7: "Kom i hu eders veiledere, som har talt Guds ord til eder!" Det hadde veilederne gjort - talt Guds ord, så **det** kunne lede den enkelte etter deres egen samvittighet, etter som Ånden gjorde Ordet levende for dem. De formante til troskap mot eget lys - til vandring i Ånden, etter overbevisning fra Ordet.

Det er meget tydelig ut fra Skriften at det fantes skrøpelige, småbarn og kjødelige blant de troende. Apostlene underviste, drøftet og arbeidet for å overbevise og rettlede med all langmodighet og lære, og formaner til det samme. Jesu bønn er at de hellige skal være ett, og helliges i sannheten, som er hans ord. Ved Guds ord skal vi vokse til manns modenhet. I Jesus Kristus skal jøder og grekere forenes og holde ut med hverandre under modning og vekst.

"Men jeg kaller Gud til vitne at det var for å skåne eder jeg ennu ikke er kommet til Korint; ikke at vi er herrer over eders tro, men vi arbeider med på eders glede; for I står i troen" (2. Kor. 1, 23 - 24). Paulus' arbeid var skånsomt, i visshet om at hver skal gjøre regnskap for sin egen herre (Rom. 14, 4.12).

"Ikke eder da, som Guds utvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighet, godhet, ydmykhet, saktmodighet, langmodighet, så I tåler hverandre og tilgir hverandre om noen har klagemål mot noen; som Kristus har tilgitt eder, således og I!" (Kol. 3, 12 - 13). Gud gi nåde at vår samvittighet, og alle åndelige veiledere, leder oss til å gå fram etter denne rettesnor overfor hverandre!

Guds ord gjør unntak om noen trosser sin samvittighet og likevel vil kalles en bror, men lever i åpenbar, grov synd og ikke vil vende om fra sin onde vei (1. Kor. 5, 9 - 13), og det er åpenbart for alle. Det er unntak også for mennesker som på avgjørende punkter farer med vranglære (1. Joh. 4, 1 - 3; Tit. 3, 10 - 11). Slikt vil føre til utstøtelse, om det ikke skjer omvendelse.

SKAMLØS - SAMVITTIGHETSLØS

Det å skamme seg er en naturlig ting, når samvittigheten taler og viser oss våre mangler. Det er en meget alvorlig tilstand om samvittigheten ikke lenger sender sine advarsler, om man ikke lenger skammer seg hvis man forgår seg. Jesus regner skamløshet med blandt de onde tanker som kommer innenfra og gjør oss urene - sammen med hor og mord, og likeså overmot og uforstand (Mark. 7, 21 - 23). Hvem ser så alvorlig på de sistnevnte ting? Hvem skammer seg over overmot og uforstand? Skamløshet i seg selv gjør oss urene - desto mer når de andre ting kommer til syne uten at man eier skamfølelse.

Paulus skriver til de troende i Rom: "La oss vandre sømmelig, som om dagen, ikke i svir og drikk, ikke i løsaktighet og skamløshet, ikke i kiv og avind...." (Rom. 13, 13). Enhver se til! Blant kjødets åpenbare gjerninger i Gal. 5, 19 - 21, står også skamløshet nevnt. Da får det onde makt, da viker man av fra Guds nåde og fra Åndens veiledning. Vi synger i en sang: "Rens meg fra synd og skjul du min skam, Herre, o glem meg ei!" Det er nok Gud langt mer velbehagelig å finne våre hjerter fylt av skamfølelse, enn å vandre i skamløshet og overmot, uten ærefrykt hverken for den

allmektige Gud eller våre medmennesker som han har skapt i sitt billede.

"De som **følelsesløse** har overgitt seg til skamløshet, så de driver all urenhet tillikemed havepsyke. Men I har ikke lært Kristus således å kjenne" (Ef. 4, 19 - 20). Nei, han var **medfølende**, mild, ømhjertet, redd for å slukke en rykende tande (glo) og redd for å knuse et knekket rør. Han var i frykt, derfor kom han heller aldri på skam. Han ble i kjærlighet og omsorg, endog overfor dem som spikret ham til korset. Tenk hvordan f.eks. religiøse ledere, kan bli harde og ufølsomme overfor sine medmennesker, bare fordi de ikke blir hyllet og verdsatt som de mener seg fortjent til. Det er godt å få se den sanne Mesters fotspor, og godt er det at det står enhver fritt å vandre i dem!

"Heller ikke skamløs ferd og dårlig snakk eller lettferdig tale, som alt sammen er utilbørlig..." (Ef. 5, 4). Ja, det kommer fram både i ferd og tale om man har et skamløst hjerte. Da er man snar å felle dom, snar til å mene seg å vite det ene og det andre om de andre. Man fordømmer til helvete, endog gudfryktige mennesker som ikke tar del i skamløsheten. Ja, måtte Guds rike komme med kraft!

PERSONLIG

Gud har arbeidet i mitt hjerte, og gjort mer levende enn før, hva Guds ord sier om denne gode samvittighets pakt med Gud. Det gir uanet dybde, høyde, bredde og lengde av himmelsk velsignelse å leve trofast i en god samvittighets pakt med Gud. Det gir vekst opp til ham som er hodet, Kristus.

Jeg kjenner meg ikke verdig til å skrive på samme måte om disse ting som Paulus gjør, men det er også min trang å vandre med en ren samvittighet overfor Gud og mennesker. Jeg har ikke alltid lyttet som jeg burde til dens tale, men Gud er nådig og langmodig - og vekker hjertets øre forat vi skal lære å høre som disipler hører; ikke på det som klør i øret, ikke på ethvert lærdomsvær, men på Mesterens tale til vår egen samvittighet. Når våre hjerter er åpne for Jesu og apostlenes liv og lære, kan vi drives av Ånden til hellig og ren ferd.

Hovedsaken er ikke hvordan det har vært med oss hittil - men hvordan vi heretter tar det. Ingen har skjönt noe som han bør skjønne det. Men så langt vi skjønner, kan vi gjøre vårt kall og vår utvelgelse fast, i troen på Jesus Kristus som frelser og herre, og gå inn i en god samvittighets pakt med Gud, og ha en ren samvittighet for Gud og mennesker. Vi tjener Guds lov med vårt sinn, etter vår samvittighet - Jesus Kristus er Mester, herre og leder. Som hans disipler skal vi lære vår Mesters vilje å kjenne i sannhet, så vi gjør det som er ham til behag, av hjertet som for Herren, og ikke for mennesker. Ellers er vi ikke Kristi tjenere.

Den som slik vil tjene Kristus, må gå ut til ham utenfor leiren - og bære hans vanære (Hebr. 13, 13 - 14). Der dannes Jesu brud, kjøpt fra menneskene til å være hans eiendomsfolk, nidkjært til gode gjerninger slik Herren legger dem ferdige for oss. Der lærer vi å sette vår lit til Gud, ikke til kjød. "Hvert menneske er en løgner" (Rom. 3, 4). Det er tale "som Guds ord" (1. Pet. 4, 11). Det som er i mørket vil refses av Ordets lys. Guds ord er sannhet, det må være rettesnor i alle ting. Den som vil tjene i menigheten, må oppfylle de krav Ordet setter til en menighetstjener, den som skal være eldste må oppfylle kravene til å være eldste. Vi skal alle vokse Guds vekst opp til hodet, til mer og mer å bli duelliggjort til tjenestegjerning.

Så setter Gud enhver til tjeneste, etter den nåde hver enkelt gis av ham.

Mitt håp er å være med å fremme det som sømmer seg; å henge fast ved Herren - å forbli i enfoldig troskap mot ham alltid! Gud gi enhver oppriktig kristen nåde å finne samfunn, der enhver kan tjene Gud med god samvittighet, med Åndens enhet i fredens sambånd.

Bli bedre kjent med ORDETS LYS,
gå til www.ordetslys.org.
E-post til forfatteren:
rolf@myrland.com